

Flere potensregler

Nikolai Bjørnestøl Hansen

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

Flere potensregler

1 Rasjonale uttrykk

2 Potenser

- 3 Flere potensregler
 - Ganging og deling før potens
 - Potenser i potenser

Vi lærte i forrige forelesning regler for hvordan vi ganget eller delte potenser med samme grunntall, men forskjellig eksponent.

Vi lærte i forrige forelesning regler for hvordan vi ganget eller delte potenser med samme grunntall, men forskjellig eksponent. Vi lærte at

$$a^n \cdot a^m = a^{n+m}$$
 og $\frac{a^n}{a^m} = a^{n-m}$.

Vi lærte i forrige forelesning regler for hvordan vi ganget eller delte potenser med samme grunntall, men forskjellig eksponent.Vi lærte at

$$a^n \cdot a^m = a^{n+m}$$
 og $\frac{a^n}{a^m} = a^{n-m}$.

Men hva om vi har forskjellig grunntall, men samme eksponent? Hva blir

$$a^n \cdot b^n$$
 og $\frac{a^n}{b^n}$?

Vi lærte i forrige forelesning regler for hvordan vi ganget eller delte potenser med samme grunntall, men forskjellig eksponent.Vi lærte at

$$a^n \cdot a^m = a^{n+m}$$
 og $\frac{a^n}{a^m} = a^{n-m}$.

Men hva om vi har forskjellig grunntall, men samme eksponent? Hva blir

$$a^n \cdot b^n$$
 og $\frac{a^n}{b^n}$?

Vi skal svare på disse spørsmålene ved å «gå baklengs», og starte med svaret.

$$(3x)^4$$

$$(3x)^4 = 3x \cdot 3x \cdot 3x \cdot 3x$$

$$(3x)^4 = 3x \cdot 3x \cdot 3x \cdot 3x = 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot x \cdot x \cdot x \cdot x$$

$$(3x)^4 = 3x \cdot 3x \cdot 3x \cdot 3x = 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot x \cdot x \cdot x \cdot x = 3^4x^4$$

Jeg har uttrykket 3x og vil opphøye det i 4. Hva får jeg?

$$(3x)^4 = 3x \cdot 3x \cdot 3x \cdot 3x = 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot x \cdot x \cdot x \cdot x = 3^4x^4$$

Generelt har vi regelen

Regel

Om vi skal gange sammen to tall og så opphøye, kan vi i stedet opphøye begge tallene i eksponenten, og så gange. Matematisk:

$$(ab)^n = a^n \cdot b^n$$
.

$$\left(\frac{x}{4}\right)^3$$

$$\left(\frac{x}{4}\right)^3 = \frac{x}{4} \cdot \frac{x}{4} \cdot \frac{x}{4}$$

$$\left(\frac{x}{4}\right)^3 = \frac{x}{4} \cdot \frac{x}{4} \cdot \frac{x}{4} = \frac{x \cdot x \cdot x}{4 \cdot 4 \cdot 4}$$

$$\left(\frac{x}{4}\right)^3 = \frac{x}{4} \cdot \frac{x}{4} \cdot \frac{x}{4} = \frac{x \cdot x \cdot x}{4 \cdot 4 \cdot 4} = \frac{x^3}{4^3}$$

Jeg har uttrykket */4 og vil opphøye det i 3. Hva får jeg?

$$\left(\frac{x}{4}\right)^3 = \frac{x}{4} \cdot \frac{x}{4} \cdot \frac{x}{4} = \frac{x \cdot x \cdot x}{4 \cdot 4 \cdot 4} = \frac{x^3}{4^3}$$

Generelt får vi regelen

Regel

Om vi skal dele et tall på et annet, og så opphøye, kan vi i stedet opphøye begge tallene i eksponenten, og så dele. Matematisk:

$$\left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n}.$$

Flere potensregler

1 Rasjonale uttrykk

2 Potenser

- 3 Flere potensregler
 - Ganging og deling før potens
 - Potenser i potenser

$$\left(2^3\right)^4$$

$$\left(2^{3}\right)^{4} = 2^{3} \cdot 2^{3} \cdot 2^{3} \cdot 2^{3}$$

$$\left(2^3\right)^4 = 2^3 \cdot 2^3 \cdot 2^3 \cdot 2^3 = 2^{3+3+3+3}$$

$$\left(2^{3}\right)^{4} = 2^{3} \cdot 2^{3} \cdot 2^{3} \cdot 2^{3} = 2^{3+3+3+3} = 2^{3\cdot 4}.$$

Hva får jeg om jeg vil opphøye 2 i 3, og så opphøye svaret i 4?

$$\left(2^3\right)^4 = 2^3 \cdot 2^3 \cdot 2^3 \cdot 2^3 = 2^{3+3+3+3} = 2^{3\cdot 4}.$$

Generelt får vi regelen

Regel

Om vi skal opphøye et tall i noe, og så opphøye svaret videre, kan vi gange sammen eksponentene og opphøye grunntallet i produktet. Matematisk:

$$(a^n)^m = a^{n \cdot m}.$$

■ Vi har lært at potenser kommer nesten først i regnerekkefølgen.

- Vi har lært at potenser kommer nesten først i regnerekkefølgen.
- Men hva mener jeg om jeg skriver 2³⁴?

- Vi har lært at potenser kommer nesten først i regnerekkefølgen.
- Men hva mener jeg om jeg skriver 2³⁴?
- Det kan enten bety

$$(2^3)^4$$
 eller $2^{(3^4)}$.

- Vi har lært at potenser kommer nesten først i regnerekkefølgen.
- Men hva mener jeg om jeg skriver 2³⁴?
- Det kan enten bety

$$(2^3)^4$$
 eller $2^{(3^4)}$.

Vi vet fra forrige side at (2³)⁴ kan skrives som 2³.⁴, men 2(³⁴) er vanskeligere å skrive om.

- Vi har lært at potenser kommer nesten først i regnerekkefølgen.
- Men hva mener jeg om jeg skriver 2³⁴?
- Det kan enten bety

$$(2^3)^4$$
 eller $2^{(3^4)}$.

- Vi vet fra forrige side at $(2^3)^4$ kan skrives som $2^{3\cdot 4}$, men $2^{(3^4)}$ er vanskeligere å skrive om.
- Vi velger derfor at a^{b^c} betyr $a^{(b^c)}$.

■ Vi har nå regler for å regne ut potenser når vi ganger dem sammen.

- Vi har nå regler for å regne ut potenser når vi ganger dem sammen.
- Men hva med plussing?

- Vi har nå regler for å regne ut potenser når vi ganger dem sammen.
- Men hva med plussing?
- Det finnes ingen regler for $a^n + b^n$, det kan ikke forenkles mer.

- Vi har nå regler for å regne ut potenser når vi ganger dem sammen.
- Men hva med plussing?
- Det finnes ingen regler for $a^n + b^n$, det kan ikke forenkles mer.
- Det finnes regler for $(a+b)^n$, men de er avanserte.

- Vi har nå regler for å regne ut potenser når vi ganger dem sammen.
- Men hva med plussing?
- Det finnes ingen regler for $a^n + b^n$, det kan ikke forenkles mer.
- Det finnes regler for $(a + b)^n$, men de er avanserte.
- Husk at $(x + 2)^4$ er det samme som (x + 2)(x + 2)(x + 2)(x + 2). Mange parenteser å gange sammen.

- Vi har nå regler for å regne ut potenser når vi ganger dem sammen.
- Men hva med plussing?
- Det finnes ingen regler for $a^n + b^n$, det kan ikke forenkles mer.
- Det finnes regler for $(a + b)^n$, men de er avanserte.
- Husk at $(x + 2)^4$ er det samme som (x + 2)(x + 2)(x + 2)(x + 2). Mange parenteser å gange sammen.
- Svaret her blir

$$x^4 + 8x^3 + 24x^2 + 32x + 16$$
.

- Vi har nå regler for å regne ut potenser når vi ganger dem sammen.
- Men hva med plussing?
- Det finnes ingen regler for $a^n + b^n$, det kan ikke forenkles mer.
- Det finnes regler for $(a + b)^n$, men de er avanserte.
- Husk at $(x + 2)^4$ er det samme som (x + 2)(x + 2)(x + 2)(x + 2). Mange parenteser å gange sammen.
- Svaret her blir

$$x^4 + 8x^3 + 24x^2 + 32x + 16$$
.

Og det blir enda styggere når vi opphøyer i større tall!

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY STORBYUNIVERSITETET